

Asesiad o'r Effaith ar Degwch a Chydraddoldeb (AEDCh)

Asesiad Effaith integredig yw hwn, sydd â'r nod o sicrhau bod Cyngor Dinas Casnewydd yn gwneud penderfyniadau sy'n deg, yn ystyried tystiolaeth berthnasol, ac yn ceisio sicrhau'r canlyniadau gorau i'n cymunedau. **Dylid defnyddio AEDCh i lywio camau cyntaf gwneud penderfyniadau, yn ystod y cam cysyniad, nid pan fo penderfyniad wedi ei wneud eisoes, neu ar y pwynt pryd na ellir dylanwadu arno.** Mae'r asesiad effaith hwn yn ystyried ein cyfrifoldebau deddfwriaethol o dan:

- Deddf Cydraddoldeb (2010), gan gynnwys y Ddyletswydd Economaidd-gymdeithasol
- Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) (2015)
- Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011

Ni fwriedir i'r broses AEDCh atal penderfyniadau rhag cael eu gwneud, ond sicrhau ein bod wedi ystyried eu heffaith bosibl. Mae AEDCh hefyd yn ein helpu i ganolbwyntio ar sut y gallwn leihau unrhyw effeithiau negyddol, ac mae'n rhoi tystiolaeth i ni ein bod wedi cyflawni ein dyletswyddau cyfreithiol.

Am gymorth i gwblhau eich AEDCh, cysylltwch â'r [Tîm Cymunedau Cysylltiedig](#)

Beth yw ystyr Tegwch?

Mae Comisiwn Tegwch Casnewydd yn gorff annibynnol sy'n cynghori'r cyngor ar y defnydd gorau o adnoddau a phwerau i sicrhau'r canlyniadau tecaf i bobl leol. Mae'r Comisiwn Tegwch wedi sefydlu pedair o **Egwyddorion Tegwch** y dylid eu hystyried fel rhan o unrhyw benderfyniadau y mae'r cyngor yn eu gwneud – mae'r cwestiynau isod yn ddefnyddiol i'w hystyried cyn i chi ddechrau eich AEDCh.

Uniondeb	A yw pobl yn cael eu trin mewn ffordd gyson, tra'n cydnabod eu gwahaniaethau (er enghraifft, angen, rhwystrau rhag gallu cyrchu gwasanaethau)?
	A fydd y bwlch rhwng y rhai sydd â mwy, a'r rhai sydd â llai yn cael ei leihau?
	A ystyriwyd buddiannau gwahanol grwpiau (gan gynnwys cymunedau lleiafrifol neu ddifreintiedig)?
Blaenoriaeth	A yw anghenion y rhai mwyaf difreintiedig ac agored i niwed ar draws y ddinas wedi cael blaenoriaeth?
	A ydych wedi ystyried canlyniadau anuniongyrchol posibl i gymunedau lleiafrifol / difreintiedig pan fo blaenoriaethau eraill yn cyfeirio penderfyniadau?
Cynhwysiant	A fydd lleisiau pawb y mae eich penderfyniad yn effeithio arnynt yn cael eu clywed?
	A yw pobl yn gallu cymryd rhan a siapio gwasanaeth, yn ogystal â'i dderbyn?

	A ydych wedi ystyried effaith eich penderfyniad ar y berthynas rhwng cymunedau, a'r manau y maent yn eu rhannu?
Cyfathrebu	A yw penderfyniadau'n cael eu gwneud yn dryloyw ac yn gyson?
	Sut y caiff penderfyniadau eu cyfathrebu i bobl a gaiff eu heffeithio mewn ffordd glir, gyda'r cyfle am adborth?

Rhan 1: Adnabod

Enw'r person sy'n cwblhau'r AEDCh	Robert Fisher
Rôl y person sy'n cwblhau'r AEDCh	Swyddog Gwybodaeth Addysg a Datblygiad
Dyddiad cwblhau	
Pennaeth Gwasanaeth sydd wedi cymeradwyo'r AEDCh hwn	Sarah Morgan

1. Beth sy'n cael ei asesu? *(Cliciwch ddwywaith ar y blwch(blychau) perthnasol (X) a dewiswch 'checked' fel y bo'n briodol)*

- Polisiâu, arferion neu weithdrefnau newydd neu ddiwygiedig (sy'n addasu darparu gwasanaethau neu arferion cyflogaeth)
- Adolygu gwasanaeth neu ad-drefnu cynigion sy'n effeithio ar y gymuned a/neu staff
- Cynigion effeithlonrwydd neu arbed
- Pennu dyraniadau cyllideb ar gyfer blwyddyn ariannol newydd a chynllunio ariannol strategol
- Penderfyniadau sy'n effeithio ar ddefnyddwyr gwasanaeth, cyflogeion neu'r gymuned ehangach gan gynnwys comisiynu / datgomisiynu neu ddiwygio gwasanaethau
- Cynigion prosiect newydd sy'n effeithio ar staff, cymunedau neu fynediad i'r amgylchedd adeiledig
- Digwyddiadau cyhoeddus
- Gweithredu Strategaeth / Cynlluniau / Deddfwriaeth Genedlaethol yn lleol
- Cyfarwyddeb a bwriad strategol, gan gynnwys y rhai a ddatblygwyd mewn Byrddau Partneriaeth Rhanbarthol a Byrddau Gwasanaethau Cyhoeddus
- Cynlluniau tymor canolig i hirdymor (er enghraifft, cynlluniau corfforaethol, cynlluniau datblygu, cynlluniau darparu gwasanaethau a chynlluniau gwella)

Pennu amcanion (er enghraifft, amcanion llesiant, amcanion cydraddoldeb, strategaeth y Gymraeg)

Penderfyniadau caffael a chomisiynu mawr

Penderfyniadau sy'n effeithio ar allu (gan gynnwys partneriaid allanol) i gynnig cyfleoedd a gwasanaethau Cymraeg

Arall *esboniwch yn y blwch isod:*

2. Disgrifiwch nodau, amcanion a chanlyniadau arfaethedig cyffredinol eich penderfyniad

Y canlyniad arfaethedig yw cael caniatâd i fwrw ymlaen ag ymgynghoriad ffurfiol ynghylch cynnig statudol i gynyddu capasiti Ysgol Gynradd Parc Tredegar o fis Medi 2024.

Y cynnig yw cynyddu capasiti Ysgol Gynradd Parc Tredegar yn raddol i 2.5 dosbarth mynediad o fis Medi 2024.

Ar hyn o bryd mae Ysgol Gynradd Parc Tredegar yn ysgol gymunedol a gynhelir cyfrwng Saesneg 2 ddsbarth mynediad sy'n darparu addysg i ddisgyblion rhwng 3 ac 11 oed. Mae gan yr ysgol Nifer Derbyn Cyhoeddedig (NDC) o 60 a chyfanswm capasiti o 420. Yn ogystal, mae'r ysgol yn cynnwys Meithrinfa 40 lle sy'n gallu darparu ar gyfer 80 o ddisgyblion dros naill ai sesiwn fore neu brynhawn.

Ym mis Ionawr 2023, mae'r ysgol yn gweithredu ar 89% o gyfanswm y capasiti sydd ar gael. Mae disgwyl i'r galw am leoedd disgyblion yn yr ardal gynyddu yn dilyn datblygiadau tai newydd sydd wedi'u sefydlu gan gynnwys 2 ddatblygiad mawr wedi'u cwblhau gyda dros 750 o anheddau; mae un arall yn cael ei adeiladu ar hyn o bryd, fydd yn cynnwys dros 500 o anheddau. Rhagwelir y bydd maint y datblygiad yn yr ardal yn arwain at bwysau sylweddol ar argaeledd lleoedd mewn ysgolion gyda dim ond 43 (2.1%) o leoedd ysgol ar gael yng nghlwstwr John Frost, mae hyn yn sylweddol is nag argymhelliad Llywodraeth Cymru o 10% o leoedd gwag mewn ysgolion.

Dyblodd nifer y lleoedd gwag sydd ar gael yn yr ysgol rhwng 2022 a 2023 oherwydd derbyn nifer isel o ddisgyblion i'r dosbarth Derbyn ym mis Medi 2022. Mae derbyn nifer isel o ddisgyblion oherwydd cyfradd genedigaethau anarferol o isel yn y flwyddyn eni gyfatebol. Ymgymieriad cyfartalog dosbarth Derbyn o'i gymharu â genedigaethau mewn dalgylch yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar yw 51.7%. Mae cyfradd genedigaethau ar gyfer y dalgylch yn awgrymu y bydd niferoedd dosbarthiadau Derbyn yn dychwelyd i'r arfer o fis Medi 2023, cefnogir hyn gan ddata derbyniadau ysgolion sy'n dangos bod pob lle Derbyn wedi'u dyrannu ar gyfer Medi 2023 yn dilyn y cylch derbyniadau hwyr cyntaf, gyda nifer fach o geisiadau wedi'u gwrthod.

Cynigir caniatáu i Ysgol Gynradd Parc Tredegar gynyddu ei NDC o 60 i 75 fesul grŵp blwyddyn a chynyddu cyfanswm ei capasiti o 420 i 525. Ni fyddai'r capasiti Meithrin yn newid o dan y cynnig. Mae digon o le ar safle'r ysgol i ddarparu ar gyfer yr ehangu ac ni fydd y cynnig yn cael unrhyw effaith niweidiol ar weddill yr ysgol.

Trwy gyflwyno'r ymgynghoriad hwn, mae'r Cyngor yn bwriadu cael barn rhanddeiliaid allweddol a'r cyhoedd ehangach ynghylch y cynnig.

Os rhoddir caniatâd i fwrw ymlaen â'r cynnig hwn, cynhelir ymgynghoriad cyhoeddus llawn yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion statudol.

3. Pwy yw'r prif randdeiliaid a allai gael eu heffeithio gan eich penderfyniad a pha ddata sydd gennych arnynt? Ystyriwch gymunedau o ran lle (pobl sy'n byw yn yr un ardal ddaeryddol) a chymunedau o ddiddordeb (pobl sy'n rhannu nodweddion penodol ond sydd efallai'n byw mewn gwahanol ardaloedd daeryddol). Gall rhanddeiliaid gynnwys preswylwyr, busnesau lleol, grwpiau cymunedol, staff neu bartneriaid.

Y prif randdeiliaid yw:

- Rhieni a theuluoedd disgyblion sy'n mynychu Ysgol Gynradd Parc Tredegar ar hyn o bryd;
- Athrawon a staff Ysgol Gynradd Parc Tredegar;
- Teuluoedd â phlant cyn oed ysgol yn ardal Parc Tredegar a Maerun.
- Teuluoedd â phlant sy'n symud i mewn i ardal Parc Tredegar a Maerun.

Mae'r Cod Statudol yn amlinellu rhanddeiliaid allweddol, fodd bynnag, nid yw'r rhestr yn gynhwysfawr ac mae'r Cyngor wedi nodi ac ychwanegu at hyn o ganlyniad i adborth a dderbyniwyd yn sgil cynigion blaenorol. Anfonir gwahoddiad i ymgysylltu â'r broses ymgynghori at y grwpiau rhanddeiliaid canlynol:

- Rhieni, gofalwyr a gwarcheidwaid disgyblion sy'n mynychu'r holl ysgolion y bydd y cynnig hwn yn effeithio arnynt neu y gallai'r cynnig hwn effeithio arnynt;
- Disgyblion sy'n mynychu'r holl ysgolion y bydd y cynnig hwn yn effeithio arnynt neu y gallai'r cynnig hwn effeithio arnynt;
- Aelodau o staff a gyflogir ar hyn o bryd gan yr holl ysgolion y bydd y cynnig hwn yn effeithio arnynt neu y gallai'r cynnig hwn effeithio arnynt;
- Awdurdodau lleol cyfagos ar draws ardal Consortiwm De-ddwyrain Cymru;
- Pennaeth a Chorff Llywodraethu pob ysgol yng Nghasnewydd;
- Holl aelodau etholedig Cyngor Dinas Casnewydd;

- Pob Cyngor Cymuned yng Nghasnewydd;
- Gweinidogion Cymru;
- Aelodau'r Senedd (ACau) ac Aelodau Seneddol (ASau) sy'n cynrychioli'r ardal a wasanaethir gan yr ysgol sy'n destun y cynnig;
- Awdurdodau Lleol eraill ledled rhanbarth Consortiwm De-ddwyrain Cymru, gan gynnwys adrannau trafndiaeth perthnasol;
- Gwasanaeth Cyflawni Addysg De-ddwyrain Cymru;
- Yr Eglwys yng Nghymru, Esgobaeth Trefynwy;
- Yr Archesgobaeth Gatholig;
- Estyn;
- Undebau llafur athrawon a staff sy'n cynrychioli athrawon a staff yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar;
- Partneriaeth Datblygu'r Blynnyddoedd Cynnar a Gofal Plant;
- Comisiynydd Heddlu a Throseddau Gwent;
- Comisiynydd y Gymraeg;
- Heddlu Gwent;
- Gwasanaeth Tân ac Achub De Cymru;
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Aneurin Bevan;
- Iechyd Cyhoeddus Cymru;
- Canolfan Serennu Casnewydd;
- SNAP Cymru;
- Cymdeithas Mudiadau Gwirfoddol Gwent;
- Gwasanaethau Ataliol;

Bydd ymgynghoriad gyda grwpiau rhanddeiliaid hefyd yn cynnwys disgyblion yr ysgolion y bydd y cynnig yn effeithio arnynt neu y gallai'r cynnig effeithio arnynt, trwy drefniant gyda thimau arwain ysgolion.

Mae'r rhanddeiliaid allweddol yn debygol o fod yn byw neu'n defnyddio gwasanaethau yn ardal Parc Tredegar a Maerun o Gasnewydd. Y cynnig yw cynyddu'r capasiti yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar. Mae'r ysgol hon wedi'i rhestru fel ysgol yr effeithir arni. Lleolir Ysgol Gynradd Parc Tredegar yn ward Parc Tredegar a Maerun.

Mae'r wybodaeth a ddarperir isod yn seiliedig ar wybodaeth o broffiliau lles cymunedol Casnewydd. Cynhyrchwyd chwe phroffil lles cymunedol lleol ar gyfer 2021 a gyhoeddwyd ar 5 Mai 2022 cyn i'r newidiadau i'r ward gael eu gweithredu yn etholiadau'r cynghorau lleol yn 2022.

Mae ward Parc Tredegar yn cynrychioli tua 3.16% o holl boblogaeth Casnewydd. Mae'r tabl isod yn dangos cyfansoddiad poblogaeth ward Parc Tredegar yn erbyn poblogaeth Casnewydd gyfan gan ddefnyddio data amcangyfrifon poblogaeth canol blwyddyn 2020 o broffiliau ward

Casnewydd yn Un. Mae'r data'n dangos bod gan yr ardal gyfran uwch o breswylwyr 0 i 15 oed ac 16 i 64 oed na'r ffigur ledled Casnewydd. Mae gan ward Parc Tredegar arwynebedd o 1.79 km², dwysedd y boblogaeth yn y ward yw 2,763 o bobl fesul cilomedr² sy'n cael ei raddio fel y 10^{fed} mwyaf poblog o 20 ward Casnewydd.

(Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Blwyddyn 2020)				
	Cyfanswm	0 i 15 oed	16 i 64 oed	65+ oed
Parc Tredegar	4,945	1,208 (24%)	3,066 (62%)	671 (14%)
Casnewydd	156,447	32,050 (21%)	97,743 (62%)	26,654 (17%)

Mae'r boblogaeth yn ward Parc Tredegar a'r wardiau cyfagos yn Ne-orllewin Casnewydd (Maerun a Gaer) wedi tyfu'n gyson dros yr 20 mlynedd diwethaf. Mae holl boblogaeth Casnewydd hefyd wedi tyfu'n sylweddol dros yr 20 mlynedd diwethaf.

Poblogaeth 2001 – 2020 (Ffigyrau Cyfrifiad 2001 – 2011) (Amcangyfrifon Poblogaeth canol blwyddyn – 2020)			
	2001	2011	2020
Gaer	8,568	8,721	9,133
Maerun	4,245	6,270	6,449
Parc Tredegar	3,387	4,421	4,945
Casnewydd	137,011	145,736	156,447

Mae tua 5% o'r garfan gynradd yng Nghasnewydd ar hyn o bryd yn mynychu ysgolion cynradd Cymraeg. Mae 10.5% o'r garfan gynradd yng Nghasnewydd yn mynychu ysgolion cynradd Ffydd. Byddem yn disgwyl gweld canrannau tebyg o deuluoedd yn dewis y cyfryngau addysg hyn o ward Parc Tredegar a Maerun. Mae Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg (CSCA) Cyngor Dinas Casnewydd wedi ei gymeradwyo gan Lywodraeth Cymru yn ddiweddar ac yn cynnig sefydlu mwy o ddarpariaeth Gymraeg yng Nghasnewydd rhwng 2022-2032 a'i nod yw cynyddu canran y disgyblion cynradd mewn addysg Gymraeg i 12%.

Mae'r tabl isod yn dangos bod gostyngiad bach wedi bod yn y 5 mlynedd diwethaf o ran nifer y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim (PYADd) yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar. Mae ffigyrau PYADd Ysgol Gynradd Parc Tredegar yn sylweddol uwch na chyfartaledd Casnewydd a Chymru.

Prydau Ysgol Am Ddim (PYADd)					
	2018	2019	2020	2021	2022
Ysgol Gynradd Parc Tredegar	31.0%	30.4%	29.4%	29.3%	30.6%
Casnewydd	19.2%	19.3%	19.6%	21.5%	22.4%
Cymru	18.4%	18.5%	19.3%	21.3%	23.0%

Lleolir Ysgol Gynradd Parc Tredegar yn ward Parc Tredegar a Maerun. Mae data PYADd yn cyd-fynd â data proffil y ward, mae Ysgol Gynradd Parc Tredegar wedi'i lleoli o fewn LSOA Parc Tredegar 2 sy'n un o'r wardiau mwyaf difreintiedig yng Nghasnewydd ac sydd ymhlith y 10% uchaf o wardiau mwyaf difreintiedig Cymru. Mae Parc Tredegar 1 ymhlith y 40% uchaf o wardiau mwyaf difreintiedig Cymru, sy'n golygu mai Parc Tredegar yw un o'r wardiau mwyaf difreintiedig yng Nghasnewydd.

Mae'r tabl isod yn dangos canran y plant sy'n dysgu Saesneg fel iaith ychwanegol yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar.

Saesneg fel iaith Ychwanegol (SIY)					
	2018	2019	2020	2021	2022
Ysgol Gynradd Parc Tredegar	6.8%	2.9%	5.5%	7.5%	7.4%
Casnewydd	18.1%	17.8%	18.0%	17.4%	16.9%
Cymru	6.2%	6.0%	6.1%	6.0%	6.1%

Mae cyfran y disgyblion y mae Saesneg yn iaith ychwanegol iddynt wedi tyfu ychydig mewn 5 mlynedd yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar, er bod cyfran y disgyblion SIY yn parhau i fod yn sylweddol is na chyfartaledd Casnewydd.

Disgyblion Du, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol					
	2018	2019	2020	2021	2022
Ysgol Gynradd Parc Tredegar	16.6%	17.3%	17.8%	17.7%	18%
Casnewydd	26.7%	27.5%	28.1%	28.3%	29.2%
Cymru	12.2%	12.5%	12.7%	12.9%	13.3%

Mae cyfran y Disgyblion Du, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol wedi tyfu yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar dros 5 mlynedd, ond fel canran, mae poblogaeth yr ysgol yn parhau i fod yn sylweddol is na chyfartaledd Casnewydd.

Yn dilyn y cyfnod ymgynghori ffurfiol hwn, bydd Adroddiad Ymgynghori yn cael ei baratoi a'i gyhoeddi ar wefan Cyngor Dinas Casnewydd, a bydd yn cael ei ddefnyddio i benderfynu cyhoeddi hysbysiad statudol neu beidio. Bydd yr AEDCh hefyd yn cael ei ddiweddarau ar y cam hwn. Mae cyhoeddi hysbysiad statudol yn galluogi rhanddeiliaid i gofnodi gwrthwynebiadau ffurfiol i'r cynnig.

Rhan 2: Ymgysylltu

Wrth gwblhau'r adran hon, mae angen i chi ystyried a oes gennych ddigon o wybodaeth am farn a phrofiadau pobl y bydd eich penderfyniad yn effeithio arnynt. Os na wnewch hynny, efallai y bydd angen i chi ymgymryd â chyfnod o ymgysylltu / ymgynghori cyn parhau. Mae AEDCh yn ddogfen fyw, felly gellir ei diweddarau gyda chanfyddiadau'r ymgynghoriad, a'i diwygio yn ôl yr angen yn ystod y broses o wneud penderfyniadau.

Mae gan y cyngor ddyletswydd i ymgynghori ac ymgysylltu â phobl a allai brofi anghydraddoldebau o ganlyniad i'ch penderfyniad. Mae hyn yn cynnwys pobl **sy'n rhannu Nodweddion Gwarchodedig** (oedran, anabledd, ailbennu rhywedd, priodas a phartneriaeth sifil, beichiogrwydd a mamolaeth, hil, crefydd neu gred, rhyw a chyfeiriadedd rhywiol) a phobl sydd **â phrofiad bywyd o anfantais economaidd-gymdeithasol**. Mae Addewid Ieuenctid y cyngor hefyd yn ei gwneud yn ofynnol i ni sicrhau y **gwrandewir ar bob person ifanc yng Nghasnewydd a'u cynnwys mewn penderfyniadau sy'n effeithio arnynt**.

Mae gan y cyngor ddyletswydd hefyd i sicrhau bod unrhyw ymgynghoriad ar gael yn ddwyieithog (yn Gymraeg yn ogystal â Saesneg), ac efallai yr hoffech ystyried unrhyw ieithoedd cymunedol eraill a siaredir gan bobl a allai gael eu heffeithio gan eich penderfyniad. Isod ceir rhai cwestiynau y dylid eu cynnwys mewn unrhyw ymgynghoriad cyhoeddus sy'n ymwneud â phenderfyniad a allai effeithio ar y defnydd o'r Gymraeg yng Nghasnewydd:

1. A ydych chi'n credu y bydd y cynnig yn cael effaith gadarnhaol neu negyddol ar gyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg?
2. Os ydych o'r farn y caiff effaith negyddol, pa gamau y gallem eu cymryd i leihau neu osgoi hyn a gwella'r effeithiau cadarnhaol?
3. A ydych yn credu y bydd y penderfyniad / polisi arfaethedig yn trin y Gymraeg yn llai ffafriol na'r Saesneg?

1. Sut ydych chi wedi ymgysylltu â phobl a allai gael eu heffeithio gan eich penderfyniad (y rhanddeiliaid rydych chi wedi'u nodi)?

Trafodwyd y cynnig hwn gyda Phennaeth a Chorff Llywodraethu Ysgol Gynradd Parc Tredegar ac fe'i cefnogir. Felly, mae'r cynnig nawr yn cael ei gyflwyno ar gyfer ymgynghoriad cyhoeddus i gael barn y grwpiau rhanddeiliaid ehangach.

Os rhoddir caniatâd i fwrw ymlaen â'r cynnig hwn, bydd y cynnig yn cael ei wneud yn unol â gofynion y Cod Trefniadaeth Ysgolion statudol.

Mae'r cyfnod ymgynghori yn gyfle i bobl ddysgu am y cynnig, gofyn cwestiynau a gwneud sylwadau a gaiff eu cofnodi a'u crynhoi mewn adroddiad ar yr ymgynghoriad.

Bydd gwahoddiad i gymryd rhan yn y broses ymgynghori yn cael ei e-bostio at y rhestr rhanddeiliaid a nodwyd yn flaenorol, gan gynnwys rhieni/gofalwyr, disgyblion a staff yr ysgol(ion) yr effeithir arni/ynt. Bydd e-byst rhanddeiliaid hefyd yn cael eu hanfon at bartneriaid addysg Cyngor Dinas Casnewydd. Caiff y cynnig ei gyhoeddi ar wefan Cyngor Dinas Casnewydd.

Caiff platfformau cyfryngau cymdeithasol megis Twitter a Facebook hefyd eu defnyddio i rannu gwybodaeth am y cynnig.

Bydd y dogfennau ymgynghori yn cynnwys ffurflen ymateb i'r ymgynghoriad y gellir ei hanfon i'r cyfeiriad a ddarperir, drwy'r post neu drwy e-bost. Gellir cyflwyno'r ymatebion hefyd ar-lein o'r ddolen a ddarperir ar dudalennau gwe ad-drefnu ysgolion y cyngor. Gellir cyflwyno cwestiynau a phryderon yn ysgrifenedig hefyd drwy'r post neu drwy e-bost at Gyngor Dinas Casnewydd.

Bydd yr holl ddogfennau ymgynghori ar gael yn ddwyieithog yn Gymraeg a Saesneg, a gellir cyflwyno cwestiynau a phryderon yn ddwyieithog. Bydd unrhyw gwestiynau neu bryderon sy'n cael eu cyflwyno yn Gymraeg yn cael ateb yn yr un iaith.

Bydd dolen i'r dogfennau canlynol yn cael eu dosbarthu i randdeiliaid ac ysgolion:

- Prif ddogfen ymgynghori
- Fersiwn Crynodeb Bob Dydd i Blant a Phobl Ifanc o'r ddogfen ymgynghori.

Bydd copïau digidol o'r 2 dogfen ar gael ar-lein ar wefan Cyngor Dinas Casnewydd ar <https://www.newport.gov.uk/cy/Schools-Education/School-reorganisation/School-reorganisation.aspx>. Gallwch hefyd ofyn am gopïau caled drwy anfon e-bost i school.reorg@newport.gov.uk neu drwy ffonio 01633 656656.

Cynigir y bydd yr ymgynghoriad yn cynnwys 2 sesiwn galw heibio gyda'r rhai y mae'r cynnig yn effeithio arnynt. Bydd swyddogion y cyngor wrth law i esbonio'r cynigion yn fanylach ac ateb unrhyw gwestiynau neu bryderon a godwyd gan y cyhoedd. Bydd y sesiynau galw heibio hyn yn cael eu cynnal yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar. Bydd sesiynau Llais y Disgybl yn cael eu trefnu yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar.

Yn dilyn yr ymgynghoriad, bydd Aelod Cabinet dros Addysg a'r Blynnyddoedd Cynnar Cyngor Dinas Casnewydd yn ystyried y safbwyntiau a fynegwyd cyn penderfynu a ddylid bwrw ymlaen â'r cynnig ai peidio. Os penderfynir bwrw ymlaen, caiff hysbysiad statudol ei gyhoeddi ar wefan Cyngor Dinas Casnewydd a chaiff hysbysiadau eu rhoi ar y gatiau yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar. Bydd cyfnod yr hysbysiad statudol yn para am 28 diwrnod o'r dyddiad cyhoeddi, ac mae'n galluogi pobl i fynegi eu barn o ran cefnogi neu wrthwynebu'r cynigion. Os na cheir gwrthwynebiadau ar ôl cyhoeddi'r hysbysiad statudol, bydd Aelod Cabinet dros Addysg a'r Blynnyddoedd Cynnar Cyngor Dinas Casnewydd yn gwneud y penderfyniad terfynol ynghylch bwrw ymlaen neu beidio. Os derbynnir unrhyw wrthwynebiadau ac na chânt eu tynnu'n ôl wedyn yn ystod y cyfnod hysbysu hwn, Cabinet y Cyngor fydd yn gyfrifol am wneud y penderfyniad terfynol.

2. Beth ydych chi'n ei wybod am farn neu brofiadau pobl y gallai eich penderfyniad effeithio arnynt?

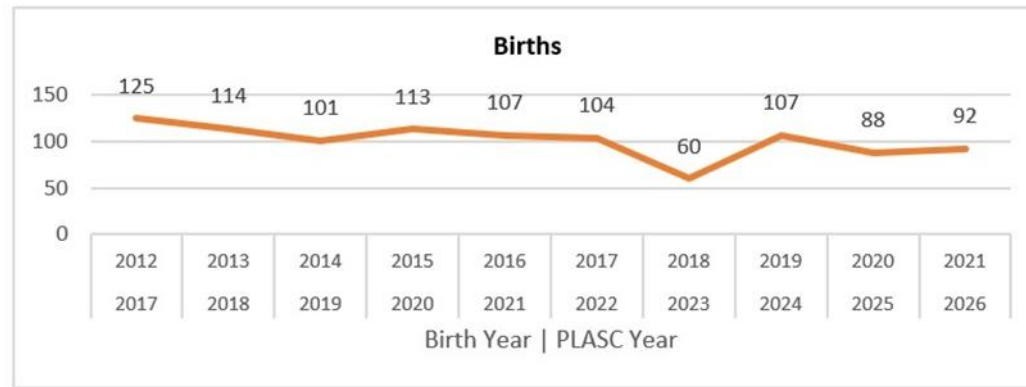
Y bobl yr effeithir arnynt gan y penderfyniad yw rhieni/gofalwyr, disgyblion a staff Ysgol Gynradd Parc Tredegar a theuluoedd ifanc yn ward Parc Tredegar a Maerun.

Mae'r ffigurau PYADd a SIY ar gyfer yr ysgol yn dangos bod gan gymuned yr ysgol gyfran gymharol uchel o aelwydydd incwm isel ac mae'r mwyafrif helaeth yn siarad Saesneg fel iaith gyntaf. Mae'r ffigurau Pobl Ddu, Asiaidd ac Ethnig Leiafrifol ar gyfer cymuned yr ysgol wedi cynyddu rhywfaint dros y 5 mlynedd diwethaf ond mae'r ffigurau'n dangos bod cymuned yr ysgol o ethnigrwydd Gwyn Prydeinig yn bennaf.

Mae disgyblion sy'n mynychu Ysgol Gynradd Parc Tredegar a staff yr ysgol yn rhanddeiliaid allweddol yn y cynnig hwn am y gallent weld newidiadau i strwythur eu dosbarthiadau. Ar hyn o bryd mae 372 o ddisgyblion ar y gofrestr yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar yn y dosbarthiadau Derbyn – Blwyddyn 6. Mae'r tabl isod yn dangos cyfanswm niferoedd y disgyblion yn yr ysgol yn ôl grŵp blwyddyn.

Ysgol Gynradd Parc Tredegar (Derbyn – Blwyddyn 6)								
Nifer y Disgyblion – CYBLD								
Blwyddyn	Derbyn	Blwyddyn 1	Blwyddyn 2	Blwyddyn 3	Blwyddyn 4	Blwyddyn 5	Blwyddyn 6	Cyfanswm
2022/23	31	58	59	50	56	59	59	372
2021/22	59	57	50	54	59	59	60	398
2020/21	60	53	54	58	60	59	49	393
2019/20	52	53	57	57	59	48	51	377
2018/19	53	57	60	59	55	51	59	394

Mae nifer y lleoedd gwag wedi mwy na dyblu rhwng 2022 a 2023 o 22 i 48 oherwydd nifer isel y derbyniadau i'r dosbarth Derbyn ym mis Medi 2022, a gofnodwyd yng nghyfrifiad disgyblion CYBLD 2023. Mae nifer isel y derbyniadau oherwydd cyfradd genedigaethau anarferol o isel yn y flwyddyn eni gyfatebol (2018). Dangosir cyfraddau genedigaethau'r dalgylch isod, ac mae'n awgrymu y bydd niferoedd dosbarthiadau Derbyn yn dychwelyd i'r arfer o fis Medi 2023.

Ymgymriad cyfartalog lleoedd dosbarth Derbyn o'i gymharu â genedigaethau mewn dalgylch yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar yw 51.7%. Mae'r tabl isod yn dangos cyfradd derbyniadau blwyddyn unigol ar gyfer disgyblion dosbarth Derbyn.

Tabl 5: Ysgol Gynradd Parc Tredegar Cyfradd Derbyniadau Dosbarth Derbyn						
2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
47.20%	51.75%	52.48%	46.02%	56.07%	56.73%	51.67%

Nid yw'r cyfnod ymgynghori wedi dechrau eto, a dyma'r cyfle i'r cyngor gael barn y bobl y gallai'r cynnig effeithio arnynt.

Bydd yr adran hon yn cael ei diweddarau unwaith y bydd y cyfnod ymgynghori wedi dod i ben ac y cafwyd barn y rhanddeiliaid yr effeithir arnynt.

Rhan 3: Aseu

Mae'r adran hon yn ei gwneud yn ofynnol i chi aseu effaith bosibl eich penderfyniad ar amrywiaeth o grwpiau a allai brofi anfanteision penodol. Dylai eich aseiad gael ei gefnogi gan dystiolaeth – naill ai o'ch ymgysylltiad / ymgynghoriad eich hun, ymgysylltu tebyg neu flaenorol, yr hyn yr ydych eisoes yn ei wybod am y bobl sy'n defnyddio'ch gwasanaeth, neu o ffynonellau gwybodaeth lleol a chenedlaethol.

Mae dogfennau defnyddiol sy'n nodi gwybodaeth am sut mae anghydraddoldebau yn effeithio ar gymunedau yn cynnwys [Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol – A yw Cymru'n Decach?](#) ac [Asesiad o'r Effaith ar y Gymuned COVID-19](#) gan y cyngor. Efallai y bydd eich penderfyniad yn cael effeithiau cadarnhaol a negyddol – os felly, rhwch groes yn y ddau flwch.

1. Effaith ar bobl sy'n rhannu Nodweddion Gwarchoddedig

[Caiff Nodweddion Gwarchoddedig](#) eu diffinio o dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010, a disgrifiant grwpiau o bobl sy'n cael eu hamddiffyn rhag gwahaniaethu, naill ai yn y gweithle, neu drwy ddarparu nwyddau a gwasanaethau. Rhaid i'r cyngor ystyried sut y gallai penderfyniadau effeithio ar bobl yn wahanol oherwydd nodwedd warchoddedig, a sut y gellid lleihau unrhyw effaith negyddol. Gellir dod o hyd i ganllawiau cenedlaethol ar asesu effeithiau cydraddoldeb a Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus [yma](#). Gallwch hefyd gael cyngor pellach ac enghreifftiau o effeithiau cadarnhaol a negyddol [yma](#).

Nodwedd Warchoddedig	Effaith:			<p>Rhowch ragor o fanylion am natur yr effaith yn yr adrannau isod, gan ystyried Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus fod yn rhaid i'r cyngor:</p> <ol style="list-style-type: none"> Hyrwyddo cyfle cyfartal ar draws gwahanol grwpiau Hyrwyddo cydlyniant cymunedol Helpu i gael gwared ar wahaniaethu/aflonyddu/erlid anghyfreithlon
	Cadarnhaol	Negyddol	Nid y naill	
Oedran	☒	☐	☐	<p>Bydd y cynnig yw cynyddu capasiti Ysgol Gynradd Parc Tredegar 105 o leoedd o 420 i 525 o fis Medi 2024. Ar hyn o bryd mae'r ysgol yn gweithredu ar 89% o gyfanswm y capasiti sydd ar gael oherwydd derbyniadau isel i'r dosbarth Derbyn ym mis Medi 2022 o ganlyniad i gyfradd genedigaethau anarferol o isel ar gyfer y flwyddyn gyfatebol. Mae disgwyl i'r galw am leoedd disgyblion yn yr ysgol gynyddu gan fod y gyfradd genedigaethau wedi codi ers hynny ac yn awgrymu y bydd niferoedd dosbarthiadau Derbyn yn dychwelyd i'r arfer o fis Medi 2023. Cefnogir hyn gan ddata derbyniadau ysgolion sy'n dangos bod pob un o'r 60 o leoedd dosbarth Derbyn wedi'u dyrannu ar gyfer Medi 2023 yn dilyn y cylch derbyniadau hwyr cyntaf, gyda nifer fach o geisiadau wedi'u gwrthod.</p> <p>Mae cynyddu capasiti'r ysgol yn cynyddu'r tebygolrwydd y bydd plant lleol yn cael lleoedd yn ysgol gynradd Parc Tredegar, bydd y cynnydd mewn lleoedd yn agored i bawb yng Nghasnewydd a thu allan i Gasnewydd wneud cais amdanynt, gyda'r lleoedd yn cael eu dyrannu trwy feini prawf gordanysgrifio'r Cyngor os daw mwy o geisiadau i law na'r lleoedd sydd ar gael. Amlinellir y meini prawf gordanysgrifio yn y Polisi Derbyn i Ysgolion.</p>

Nodwedd Warchoddedig	Effaith:			<p>Rhowch ragor o fanylion am natur yr effaith yn yr adrannau isod, gan ystyried Dyletswydd Cydraddoldeb y Sector Cyhoeddus fod yn rhaid i'r cyngor:</p> <ol style="list-style-type: none"> Hyrwyddo cyfle cyfartal ar draws gwahanol grwpiau Hyrwyddo cydlyniant cymunedol Helpu i gael gwared ar wahaniaethu/aflonyddu/erlid anghyfreithlon
	Cadarnhaol	Negyddol	Nid y naill	
Anabledd	☐	☐	☒	Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r Nodwedd Warchoddedig hon. Mae'r ysgol yn gynhwysol ac yn hygyrch i ddisgyblion ag anghenion gwelededd a symudedd.
Ailbennu Rhywedd	☐	☐	☒	Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r Nodwedd Warchoddedig hon.
Priodas neu bartneriaeth sifil	☐	☐	☒	Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r Nodwedd Warchoddedig hon.
Beichiogrwydd neu famolaeth	☒	☐	☐	Mae'r cynnig yn ceisio sefydlu mwy o leoedd ysgol yn yr ardal leol. Felly, gallai hyn gael effaith gadarnhaol ar deuluoedd sydd â phlant a/neu sy'n bwriadu cael plant yn yr ardal.
Hil	☐	☐	☒	Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r Nodwedd Warchoddedig hon.
Crefydd neu Gred neu ddiffyg cred	☐	☐	☒	Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r Nodwedd Warchoddedig hon.
Rhyw	☐	☐	☒	Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r Nodwedd Warchoddedig hon.
Cyfeiriadedd Rhywiol	☐	☐	☒	Nid oes unrhyw dystiolaeth sy'n awgrymu y bydd y cynnig yn cael effaith anghymesur ar bobl sy'n rhannu'r Nodwedd Warchoddedig hon.

2. Effaith ar y Gymraeg

Mae Mesur y Gymraeg (Cymru) yn nodi bod yn rhaid i'r cyngor ystyried yr effeithiau (cadarnhaol a negyddol) ar y Gymraeg ar gyfer pob penderfyniad polisi. Am arweiniad pellach ar ystyriaethau'r Gymraeg gweler [yma](#).

	Effaith:			
	Cadarnh	Negyddo	Nid y	
Y Gymraeg	☐	☐	☒	<p>Agorodd y 4edd ysgol gynradd Gymraeg, Ysgol Gymraeg Nant Gwenlli, ym mis Medi 2021, fel egin ysgol yn ei lleoliad dros dro yng Nghaerllion. Ar hyn o bryd mae 60 o leoedd cynradd oedran statudol ar gael ar gyfer 2022/23 ar draws dosbarthiadau Derbyn a Blwyddyn 1. Ar hyn o bryd mae gan yr ysgol 13 disgybl ar y gofrestr yn ôl CYBLD mis Ionawr 2023 gan adael gwarged o 78.3%. Mae disgwyl i'r ysgol adleoli i'w safle parhaol unwaith y bydd adeilad Ysgol Gynradd Pilgwenlli ar Capel Crescent yn cael ei adael ym mlwyddyn academaidd 2024-25.</p> <p>Mae dalgylch Ysgol Gynradd Parc Tredegar o fewn dalgylch Ysgol Gymraeg Nant Gwenlli sy'n cynnwys clwstwr Ysgol John Frost.</p> <p>Mae'r cynnig yn effeithio ar ysgol cyfrwng Saesneg. Y cynnig yw cynyddu'r capasiti ac felly lleoedd yn y sector cyfrwng Saesneg. Ni fyddai'r cynnydd mewn lleoedd cyfrwng Saesneg yn effeithio'n uniongyrchol ar y sector cyfrwng Cymraeg gan fod digon o leoedd yn y sector cyfrwng Cymraeg yn yr ardal ac mae disgwyl i hyn barhau pan fydd Ysgol Gymraeg Nant Gwenlli yn cael ei hadleoli i'w safle parhaol fel ysgol sy'n tyfu.</p>

	Effaith:			
	Cadarnh	Negyddo	Nid y	
				Nid yw'r cynnig yn cael unrhyw effaith ar gynlluniau'r Cyngor ar gyfer cynyddu'r ddarpariaeth Gymraeg ledled Casnewydd fel yr amlinellir yn ein Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg 10 mlynedd. Cydnabyddir felly na fydd y cynnig hwn yn cyfrannu at dargedau'r Cyngor o ran Cymraeg 2050.

1. Disgrifiwch sut rydych wedi sicrhau bod eich ymgysylltiad wedi ystyried barn siaradwyr Cymraeg yng Nghasnewydd ac effaith eich penderfyniad ar y Gymraeg.

Mae'r ymgynghoriad yn cael ei gynnal yn ddwyieithog a'i rannu gyda phob ysgol gan gynnwys ysgolion Cymraeg Casnewydd. Bydd modd cipio barn siaradwyr Cymraeg gan y bydd yr holl ddogfennaeth ymgynghori yn cael ei chyfieithu a'i dosbarthu a'i rhannu ag unrhyw ysgolion yr effeithir arnynt.

Bydd y dogfennau ymgynghori yn cael eu rhannu gydag aelodau Fforwm Addysg Gymraeg Casnewydd drwy e-bost dwyieithog.

Mae croeso i'r holl ymatebion gael eu cyflwyno yn Gymraeg ac ar gais, bydd ymateb yn cael ei ddarparu yn Gymraeg.

Er mwyn sicrhau bod ymgynghoriad cydradd yn cael ei gyflawni yn Gymraeg ac yn Saesneg, bydd Cyngor Dinas Casnewydd:

- yn sicrhau bod yr holl ddogfennau sydd ar gael i'r cyhoedd ar gael yn ddwyieithog
- yn sicrhau bod holl negeseuon e-bost rhanddeiliaid yn ddwyieithog
- yn sicrhau bod fersiwn Gymraeg o dudalen we'r ymgynghoriad ar wefan CDC
- yn darparu gwasanaethau cyfieithu ar y pryd mewn sesiynau galw heibio lle y bo'n briodol
- yn annog rhanddeiliaid i ymateb i'r ymgynghoriad yn Gymraeg
- yn sicrhau bod yr holiadur ymgynghori yn gofyn cwestiynau penodol yn ymwneud ag effaith gadarnhaol neu negyddol bosibl y prosiect ar y cyfle i hyrwyddo a defnyddio'r Gymraeg

3. Yr Egwyddor Datblygu Cynaliadwy

Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol yn rhoi egwyddor datblygu cynaliadwy ar waith sy'n helpu sefydliadau i ystyried yr effaith y gallent ei chael ar bobl sy'n byw yng Nghymru yn y dyfodol, a sicrhau eu bod yn canolbwyntio ar fynd i'r afael â heriau hirdymor. Isod, ystyriwch sut mae eich penderfyniad yn hyrwyddo, yn datblygu, neu'n gwrth-ddweud y [5 ffordd o weithio](#) sy'n sail i'r egwyddor datblygu cynaliadwy. Gallwch weld canllawiau pellach ar ystyried yr egwyddor datblygu cynaliadwy [yma](#).

<p>Hirdymor</p> 	<p><i>Pwysigrwydd cydbwysu anghenion byrdymor â'r angen i ddiogelu'r gallu i fodloni anghenion hirdymor hefyd.</i></p>	<p>Mae'r cynnig yn ceisio cynyddu'r capasiti yn Ysgol Gynradd Parc Tredegar.</p> <p>Bydd hyn yn arwain at gapasiti'r ysgol yn cynyddu'n gynyddrannol o 420 i 525 o fis Medi 2024 ymlaen. Dros y 5 mlynedd diwethaf mae nifer y disgyblion sy'n mynychu Ysgol Gynradd Parc Tredegar wedi amrywio gyda lefel uchaf o 398 yn 2021/22.</p> <p>Rhyddhawyd y dyraniadau dosbarth Derbyn ar gyfer Medi 2023 ar 17 Ebrill 2023 ac roedd gan Ysgol Gynradd Parc Tredegar ddyraniad o 58 o ddisgyblion, gyda 53 ohonynt yn dderbyniad yn y dalgylch neu'n dderbyniad blaenoriaeth uchel. Ar ôl y cylch derbyniadau hwyr cyntaf, roedd pob un o'r 60 o leoedd wedi'u dyrannu gyda nifer fach o geisiadau wedi'u gwrthod. Mae'r grŵp blwyddyn felly'n llawn; o bosibl ar gyfer hyd llawn addysg gynradd y garfan.</p> <p>Gyda'r ysgol ar hyn o bryd yn gweithredu ar gapasiti o 89% yn 2022/23 oherwydd y derbyniadau dosbarth Derbyn isel ym mis Medi 2022, mae'r rhan fwyaf o'r grwpiau blwyddyn yn agos at y capasiti, gyda llawer ohonynt yn gweithredu gyda lleoedd digid sengl yn weddill ac mae'r rhan fwyaf o'r chwe ysgol cyfrwng Saesneg eraill yng nghlwstwr ysgol John Frost bron wedi cyrraedd capasiti hefyd. Mae angen cynyddu capasiti o fewn yr ardal ac mae ehangu wedi</p>
---	--	---

		cael ei ystyried ar gyfer pob ysgol o fewn y clwstwr, gydag Ysgol Gynradd Parc Tredegar yn cael ei nodi fel y mwyaf addas.
Atal	 <i>Neilltuo adnoddau i atal problemau rhag digwydd neu waethygu</i>	Mae'r cynnig yn ceisio cynyddu capasiti Ysgol Gynradd Parc Tredegar o 420 i 525 o leoedd. O fewn y ddogfen 'Arfer presennol ar y defnydd o leoedd ysgol dros ben', mae Llywodraeth Cymru yn argymhell gwarged o 10% o leoedd ysgol. Ym mis Ionawr 2023 roedd gan Ysgol Gynradd Parc Tredegar 372 o ddisgyblion ar y gofrestr, gan adael 11% o leoedd gwag. Mae hyn yn uwch nag argymhelliad Llywodraeth Cymru ar hyn o bryd ond gyda'r cynnydd mewn datblygiadau tai yn yr ardal gyfagos, mae llawer o'r ysgolion clwstwr yn llawn. Mae proffiliau ward Casnewydd Un yn dangos bod poblogaeth ward Parc Tredegar wedi tyfu'n gyson dros y 10 mlynedd diwethaf ym mhob grŵp oedran. Ar adeg ysgrifennu hwn, mae pob un o'r 60 lle dosbarth Derbyn ar gyfer Medi 2023 yn yr ysgol wedi cael ei ddyrannu. Mae Ysgol Gynradd Parc Tredegar wedi'i nodi fel yr ysgol fwyaf addas sydd â'r gallu i ddarparu ar gyfer ehangu ar raddfa fach i 2.5 dosbarth mynediad gydag ailfodelu/estyniad.
Integreiddio	 <i>Ystyried sut y gall amcanion lles cyrff cyhoeddus effeithio ar bob un o'r nodau lles, ar eu hamcanion eraill, neu ar amcanion cyrff cyhoeddus eraill.</i>	Bydd ymgynghoriad statudol ffurfiol yn mynd rhagddo a chaiff ei gefnogi ar bob cam gan AEDCh i ystyried effaith y cynnig. Mae'r cynnig hwn yn cefnogi Nodau Lles "Cymru ffyniannus", "Cymru fwy cyfartal" a "Chymru â chymunedau cydlynol" ac nid yw'n cael effaith niweidiol ar unrhyw un o'r Nodau Lles eraill.
Cydweithio	 <i>Cydweithio i gyflawni amcanion</i>	Cynhelir ymgynghoriad ffurfiol gyda'r cyfle i ymgysylltu â'r holl rhanddeiliaid yn cael ei gefnogi ar bob cam gan AEDCh i ystyried yr effaith. Bydd aelodau'r adran addysg ac Ysgol Gynradd Parc Tredegar yn cydweithio i gyflawni'r gwaith ehangu.
Cynnwys Pobl	 <i>Cynnwys y rhai sydd â diddordeb a cheisio eu barn - gan sicrhau bod y bobl hynny'n adlewyrchu amrywiaeth yr ardal.</i>	Bydd Cyngor Dinas Casnewydd yn ymgysylltu â rhanddeiliaid (sydd wedi'u rhestru yn Adran 3) a'r ysgolion yr effeithir arnynt gan y cynnig. Bydd hyn drwy ddarparu dogfennau ymgynghori ar bapur ar gais a bydd sawl copi yn cael eu hanfon i ysgolion sydd wedi eu heffeithio, bydd y dogfennau ymgynghori ar gael ar-lein yn https://www.newport.gov.uk/cy/Schools-Education/School-

		<p>reorganisation/School-reorganisation.aspx, bydd sesiynau galw heibio cyhoeddus yn cael eu cynnal lle bydd swyddogion y cyngor wrth law i egluro'r cynnig ac i ateb cwestiynau.</p> <p>Bydd sesiynau Llais y Disgybl yn cael eu cynnal yn yr ysgolion yr effeithir arnynt er mwyn cael barn y disgyblion ar y cynigion. Bydd dogfen ymgynghori Plant a Phobl Ifanc ar gael ac yn cael ei dosbarthu i'r ysgolion yr effeithir arnynt. Bydd y rhain hefyd yn cael eu darparu cyn ac ym mhob sesiwn llais y disgybl.</p>
--	--	---

4. Dyletswydd Economaidd-gymdeithasol

Mae'r [Ddyletswydd Economaidd-Gymdeithasol](#) wedi'i nodi yn Neddf Cydraddoldeb 2010, ac mae'n ei gwneud yn ofynnol i'r cyngor, wrth wneud penderfyniadau strategol, roi sylw dyledus i'r angen i leihau anghydraddoldebau o ran canlyniadau sy'n deillio o anfantais economaidd-gymdeithasol. Teimlir anghydraddoldebau o ran canlyniadau ar eu mwyaf difrifol mewn meysydd fel iechyd, addysg, gwaith, safonau byw, cyfiawnder a diogelwch personol, a chyfranogiad.

Diffinnir 'penderfyniad strategol' gan Lywodraeth Cymru fel penderfyniad **sy'n effeithio ar sut mae'r cyngor yn cyflawni ei ddiben statudol dros gyfnod sylweddol o amser ac nad yw'n cynnwys penderfyniadau 'o ddydd i ddydd' arferol**. Mae penderfyniadau strategol yn cynnwys:

- Cynlluniau Corfforaethol
- Pennu amcanion strategol lles, cydraddoldeb ac amcanion eraill
- Newidiadau i wasanaethau cyhoeddus, neu eu datblygu
- Cynllunio ariannol strategol
- Datblygu polisiau strategol

Os nad ydych yn credu bod eich penderfyniad yn bodloni'r diffiniad hwn, ac nad ydych yn bwriadu cynnal Aseiad Dyletswydd Economaidd-Gymdeithasol yn yr adran hon, rhowch eich rhesymeg isod. Bydd unrhyw benderfyniad a gyflwynir i Aelod Cabinet, yn y Cabinet neu'r Cyngor, yn cael ei ystyried yn benderfyniad strategol.

Os yw eich penderfyniad yn bodloni'r diffiniad, ystyriwch effaith eich penderfyniad ar y grwpiau dan anfantais economaidd-gymdeithasol, a meysydd anghydraddoldeb a allai godi o anfantais economaidd-gymdeithasol a geir yn y matrices isod. Nid yw'r grwpiau a restrir yn gynhwysfawr a dylech ystyried unrhyw grwpiau ychwanegol sy'n berthnasol i'ch penderfyniad a allai brofi anfantais economaidd-gymdeithasol yn y ffyrdd canlynol:

- **Incwm Isel/Tlodi Incwm** - yn methu fforddio cynnal taliadau rheolaidd fel biliau, bwyd, dillad, trafndiaeth ac ati.
- **Cyfoeth Isel a/neu ddim Cyfoeth** - digon o arian i dalu costau byw sylfaenol a thalu biliau ond nid oes ganddynt unrhyw gynilion i ddelio ag unrhyw wariant annisgwyl ac nid oes unrhyw ddarpariaethau ar gyfer y dyfodol
- **Amddifadedd Materol** - methu â chael gafael ar nwyddau a gwasanaethau sylfaenol h.y. cynhyrchion ariannol fel yswiriant bywyd, trwsio/disodli nwyddau trydanol sydd wedi torri, cartref cynnes, hobiau ac ati)
- **Amddifadedd Ardal** - lle rydych chi'n byw (ardaloedd gwledig), lle rydych chi'n gweithio (hygyrchedd trafndiaeth gyhoeddus)
- Cefndir Economaidd-Gymdeithasol – er enghraifft, addysg, cyflogaeth ac incwm rhieni

Nodwch effaith gadarnhaol neu negyddol, neu'r ddau lle maent yn gymwys, a difrifoldeb yr effaith hon drwy godio rhannau'r grid yn seiliedig ar yr isod. *Os nad oes effaith/neu ei fod yn niwtral, gadewch yn wag.*

Effaith Negyddol		Effaith Gadarnhaol	
N1	Effaith negyddol – ysgafn	P1	Effaith gadarnhaol – ysgafn
N2	Effaith negyddol – cymedrol	P2	Effaith gadarnhaol – cymedrol
N3	Effaith negyddol – sylweddol	P3	Effaith gadarnhaol – sylweddol
N4	Potensial ar gyfer effaith negyddol (ond yn ansicr)	P4	Potensial ar gyfer effaith gadarnhaol (ond yn ansicr)

Meysydd anghydraddoldeb a allai godi o anfantais economaidd-gymdeithasol – diffiniadau
Addysg: Y gallu i fod yn wybodus, i ddeall a rhesymu, ac i gael y sgiliau a'r cyfle i gymryd rhan yn y farchnad lafur ac mewn cymdeithas
Gwaith: Y gallu i weithio mewn amodau cyfiawn a ffafriol, i gydnabod gwerth eich gwaith, hyd yn oed os yw'n ddi-dâl, i beidio â chael eich atal rhag gweithio ac i fod yn rhydd o gaethwasiaeth, llafur gorfodol a mathau eraill o gamfanteisio
Safonau Byw: Y gallu i fwynhau safon byw gyfforddus, mewn tai priodol, gydag annibyniaeth a diogelwch, ac i gael gofal a chefnogaeth pan fo angen.
Cyfiawnder, Diogelwch Personol a Diogelwch Cymunedol: Y gallu i osgoi marwolaethau cynamserol, byw mewn diogelwch, a gwybod y cewch eich diogelu a'ch trin yn deg gan y gyfraith
Iechyd: Y gallu i fod yn iach, yn gorfforol ac yn feddyliol, bod yn rhydd mewn materion sy'n ymwneud â pherthnasoedd rhywiol ac atgenhedlu, a chael ymreolaeth dros ofal a thriniaeth a chael gofal yn ystod cyfnodau olaf eich bywyd

Cyfranogiad: Y gallu i gymryd rhan yn y broses o wneud penderfyniadau ac mewn cymunedau, cael mynediad at wasanaethau, gwybod y caiff eich preifatrwydd ei barchu, a mynegi eich hun

Grwpiau	Meysydd anghydraddoldeb						
	Safonau Byw	Gwaith	Iechyd	Addysg	Cyfiawnder a diogelwch cymunedol	Cyfranogiad	Amgylchedd Ffisegol
Plant sy'n byw mewn tlodi			P2	P1		P4	P2
Aelwydydd incwm isel heb blant dibynnol							
Pobl ifanc ddi-waith		P4					
Di-waith am gyfnod hir		P4					
Aelwydydd digartref							
Ffoaduriaid, mudwyr a cheiswyr lloches		P4					
Cymdogaethau difreintiedig - Safle MALIC yn y 10% isaf o'r LSOA mwyaf difreintiedig			P2	P4		P2	P2
Pobl ar Gredyd Cynhwysol / budd-daliadau sy'n gysylltiedig ag incwm				P4			
Oedolion heb gymwysterau neu gymwysterau isel							
Pobl sy'n byw mewn tai o ansawdd isel neu mewn Tai Amfeddiannaeth				P4			

1. Pa dystiolaeth sydd gennych am anfantais economaidd-gymdeithasol ac anghydraddoldebau o ran deilliannau yn ymwneud â'r penderfyniad hwn?

Fel cynllun 'Addysg', bydd yn lleihau anghydraddoldebau posibl o ran cyfle a chanlyniad mewn addysg drwy gynyddu nifer y lleoedd ysgol yng Nghasnewydd yn gyffredinol, ac yng nghlwstwr Ysgol John Frost yn benodol. Mae lefelau cymharol uchel o anfantais economaidd-gymdeithasol yn nodwedd o'r gymuned leol ac mae'r ysgol wedi cael ei chanmol am y ffordd y mae'n darparu amgylchedd lle gall plant ffynnu a gwneud cynnydd gwirioneddol mewn datblygiad academiaidd a phersonol. Mae llawer o'r ysgolion cynradd yng nghlwstwr Ysgol John Frost bron wedi cyrraedd capasiti a bydd ychwanegu mwy o leoedd ysgol yn yr ardal leol yn galluogi plant i aros a dysgu yn eu cymunedau lleol. Bydd hyn yn cael effaith gadarnhaol ar nodau lles Cymru lewyrchus a Chymru fwy cyfartal a'r amcan lles i wella sgiliau, canlyniadau addysgol a chyfleoedd cyflogaeth.

2. Disgrifiwch sut rydych wedi sicrhau bod eich ymgysylltiad wedi ystyried barn pobl sy'n byw yng Nghasnewydd sy'n cael eu heffeithio gan anfantais economaidd-gymdeithasol.

Bydd y wybodaeth ymgynghori ar gael ar gyfer ac yn cael ei rhannu â phob grŵp ar draws Casnewydd. Bydd fersiynau o'r dogfennau ar gael ar ffurf lawn ac fel fersiwn gryno hawdd ei darllen wedi ei hanelu at blant a phobl ifanc. Bydd y dogfennau hyn ar gael yn ddigidol ac ar bapur ar amrywiaeth o lwyfannau digidol ar-lein ac mewn lleoliadau amrywiol ledled y ddinas. Ar glawr tu mewn y dogfennau ymgynghori, darperir rhestr o ieithoedd y gellir cyfieithu'r ddogfen iddynt ar gais. Bydd hyn yn galluogi pobl o bob grŵp i gyrchu'r ymgynghoriad.

3. A yw'r penderfyniad hwn yn cyfrannu at effaith gronol?

Na

Rhan 3: Camau Gweithredu a Chanlyniadau

O ystyried unrhyw effeithiau negyddol yr ydych wedi'u nodi, nodwch isod sut y byddwch yn lleihau'r rhain, cynyddu'r potensial ar gyfer effeithiau cadarnhaol, a sut y byddwch yn monitro'r effeithiau hynny. Mae rhagor o ganllawiau ar sut i gwblhau eich cynllun gweithredu ar gael [yma](#).

EFAITH AR BOBL SY'N RHANNU NODWEDDION GWARCHODEDIG			
Crynodeb o'r effaith	Gweithredu i leihau effaith negyddol / cyfleoedd i gynyddu effeithiau cadarnhaol	Sut y caiff yr effaith hon ei monitro	Perchennog
EFAITH AR Y GYMRAEG			
Crynodeb o'r effaith	Gweithredu i leihau effaith negyddol / cyfleoedd i gynyddu effeithiau cadarnhaol	Sut y caiff yr effaith hon ei monitro	Perchennog
EFFEITHIAU ECONOMAIDD-GYMDEITHASOL			
Crynodeb o'r effaith	Gweithredu i leihau effaith negyddol / cyfleoedd i gynyddu effeithiau cadarnhaol	Sut y caiff yr effaith hon ei monitro	Perchennog

EGWYDDOR DATBLYGU CYNALIADWY			
Crynodeb o'r effaith	Gweithredu i leihau effaith negyddol / cyfleoedd i gynyddu effeithiau cadarnhaol	Sut y caiff yr effaith hon ei monitro	Perchennog

Unwaith y bydd eich AEDCh wedi'i gwblhau, anfonwch ymlaen at nccequality@newport.gov.uk